10. HINDAMISE KORRALDUS

10.1. Hindamise alused

10.1.1. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (RT I, 11.03.2023, 76) ja Gümnaasiumi riiklik õppekava (RT I, 08.03.2023, 6). Õpilasel on õigus saada aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.

10.1.2. Kooli õppekavas tuuakse ära eelkõige need hindamist puudutavad kokkulepped, mis täpsustavad või täiendavad riiklikke nõudeid.

10.1.3. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis, millele lisanduvad plussid ja miinused (erisus saksa osakonna saksa keeles õpetatavate õppeainete hindamine vt punkt 10.8).

10.2. Tallinna Saksa Gümnaasiumis on kasutusel elektrooniline õppeinfosüsteem, mille kaudu saavad nii õpilased kui lapsevanemad teavet õppeprotsessi ja hindamise kohta.

10.3. Hindamine TSG-s on eesmärgipärane, st hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid on õpetaja poolt valitud nii, et nende abil saab konkreetsete õpiväljundite omandatust ja omandatuse taset hinnata.

10.4. Kursusehinne kujuneb vastavalt kooli ja riiklikus õppekavas sätestatud hindamispõhimõtetele ning lähtudes üksnes õpilase õpitulemustest ja õppekava õpiväljunditest. Õpetaja määrab kursusehinde arvutamise põhimõtted (sh hinnete kaalud ja tüübid) enne kursuse algust ning teeb need kirjalikult kättesaadavaks elektroonilises õppeinfosüsteemis. Hindamise aluseks ei ole õpilase käitumine ega muud õpitulemustega mitteseotud tegurid.

10.5. Hindamise eesmärk

10.5.1. Õppijale:

- õppija tervikliku arengu toetamine;
- õppija iseseisvumine, oma maailmapildi kujunemine ja valmisolek elus toime tulla;
- arengu kohta tagasiside saamine;
- sihikindla enesejuhitud õppimise innustamine ja suunamine;
- iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamine;
- õppija enesehinnangu kujunemine ja arengutee valik;
- suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

10.5.2. Lapsevanemale/hooldajale:

- lapsevanema/hooldaja kaasamine õpilase arengu toetamisse;
- saada vajadusel juhiseid õpilase aitamiseks.

10.5.3. Õpetajale ja koolile:

- õpetaja tegevuse suunamine erinevate õppemeetodite valikul ning õppetöö ja õpikeskkonna kujundamisel;
- õpetaja tegevuse suunamine õppija individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

10.6. Hindamisest teavitamine

10.6.1. Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadavad lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale, õpilasele ja õpetajale ning on avalikustatud kooli kodulehel.

10.6.2. Aineõpetaja tutvustab õpilastele kursuse või poolaasta alguses peamiseid käsitletavaid teemasid, oma hindamise põhimõtteid ja seda, kuidas kujuneb kokkuvõttev hinne, ning teeb vastavasisulise sissekande

elektroonilisse õppeinfosüsteemi kursuse või poolaasta esimese tunnikirjelduse juurde.

10.6.3. Õpilase hinded teatatakse õpilasele ja alaealise õpilase lapsevanemale e-päeviku kaudu.

10.6.4. Protsessi Hinded ja hinnangud (ühe tunni materjali peale tehtud tunnikontroll, arvestuslik iseseisev tunnitöö jne) kannab õpetaja e-õppeinfosüsteemi 5 tööpäeva jooksul peale töö esitamist.

10.6.5. Suuremahuliste tööde hinded ja hinnangud (kontrolltööd, arvestuslikud projektid, proovieksami hinded, kirjandid jne) kannab õpetaja e-õppeinfosüsteemi 10 tööpäeva jooksul peale töö esitamist.

10.6.6. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse gümnaasiumi kodukorras.

10.7. Teadmiste ja oskuste hindamine

10.7.1. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeaine õpitulemuste saavutamise, üldpädevuste arengu, gümnaasiumi lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ning läbivate teemade õppe kohta.

10.7.2. Õpilase aine alaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Aine Alaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppetöö käigus kui ka õppeteema lõppedes.

10.7.3. Liikumisõpetuses ja kunstiainetes (kunst, muusika) hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja loomingulist väljendust vastavalt õppekava õpiväljunditele. Lisaks arvestatakse õpilase järjepidevat tööprotsessis osalemist juhul, kui see on otseselt seotud õpitulemuste saavutamisega.

10.7.4. Poolaasta- või kursusehinne ja kooliastmehinne ei pea olema varasemate hinnete aritmeetiline keskmine, vaid õpetaja võib arvestada ka õpilase individuaalset arengut ja panust õppetöösse.

10.7.5. Kasutatav hindamissüsteem:

- Viiepalliskaalal hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse tööd järgnevalt:

Väga hea	5	90–100%	Saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.
Hea	4	75–89%	Saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.
Rahuldav	3	50–74%	Saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus.
Nõrk	2	20–49%	Õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.
Puudulik	1	0–19%	Saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Hinnang „puudulik” antakse ka siis, kui töö on sooritamata, töö sooritamisel on kasutanud ebaausaid võtteid, töö ei vasta juhendile.

- Lubatud on kasutada õpilase motiveerimiseks viiepallisüsteemis hindamisel märki + ja – (v.a kokkuvõtval hindamisel) ehk 5+ (98–100%), 5 (93–97%), 5– (90–92%), 4+ (87–89%), 4 (78–86%), 4– (75–77%), 3+ (72–74%), 3 (53–71%), 3– (50–52%).
- Suuremahulistes töödes hinnete „rahuldav", „nõrk", „puudulik" korral annab õpetaja individuaalset kirjalikku tagasisidet puudulike õpitulemuste kohta, pakub vajadusel välja konsultatsiooniaja puudujääkide kõrvaldamiseks.
- Kiire tagasiside andmiseks teadmiste ja oskuste kohta kasutatakse elektroonilises õppeinfosüsteemis järgnevat märgisüsteemi. Õpetaja lisab alati märgile kommentaari.

  ! – "oskused, teadmised üllatasid positiivselt"

  T – "tagasiside oskuste, teadmiste kohta"

  ? – "probleemid ainealaste teadmiste omandamisel, tagasiminek. Mis on juhtunud?"
- Tervisest tingitud erivajadustega õpilaste hindamisel arvestatakse nende osavõttu liikumisõpetuse, kunstiainete (kunst, muusika), aine alaseid teadmisi ning õpetaja antud lisaülesannete täitmist (referaatide koostamine, abistamine tegevuste läbiviimisel tunnis, ainealastel üritustel jne). Vastav märge lisatakse elektroonilisse õppeinfosüsteemi.
- Tervisest tingitud erivajadusega õpilaste hindamisel võib erandkorras rakendada IÕK alusel arvestuslikku hindamist „A" (arvestatud) üks kord õppeaasta jooksul.
- Õpilane, kes tervislikel põhjustel ei saa osaleda liikumisõpetuse tunni füüsilistes tegevustes või spordipäeval, on kohustatud viibima tunnis ja täitma õpetaja antud asendusülesandeid.

10.8. Hindamissüsteem saksa õppekeelega klassides

Väga hea	1+s	100–95%	Teadmised vastavad nõuetele eriliselt hästi.
	1s	94–90%	
	1-s	89–85%	
Hea	2+s	84–80%	Teadmised vastavad täielikult nõuetele.
	2s	79–75%	
	2-s	74–70%	
Rahuldav	3+s	69–65%	Teadmised vastavad üldiselt nõuetele.
	3s	64–60%	
	3-s	59–55%	
Piisav	4+s	54–50%	Teadmistes esineb puudujääke, kuid need vastavad üldiselt nõuetele.
	4s	49–45%	
	4-s	44–40%	
Puudulik	5+s	39–34%	Teadmised ei vasta nõuetele, kuid on näha, et vajalikud põhiteadmised on olemas ja lünki on võimalik lühema aja jooksul kõrvaldada.
	5s	33–27%	
	5-s	26–20%	

Nõrk	6s	19–0%	Teadmised ei vasta nõuetele ja isegi põhiteadmised on nii lünklikud, et puudusi ei ole võimalik lühema aja jooksul kõrvaldada.

10.8.1. TSG saksakeelses osakonnas hinnatakse õppeaineid ajalugu, bioloogia, füüsika, matemaatika ja saksa keel poolaastati. Teiste õppeainete puhul kursuse lõpus. TSG saksakeelse osakonna saksa keeles õpitavate kursuste hindamine elektroonilises õppesüsteemis:

- jooksev hindamine – saksa süsteemis;
- kursusehinne – saksa süsteemis;
- kooliastmehinne (12. klassi lõpus) – eesti süsteemis;
- õpilasraamatus – eesti süsteemis.

10.8.2. TSG saksakeelse osakonna eesti keeles õpitavate kursuste hindamine elektroonilises õppesüsteemis:

- jooksev hindamine – eesti süsteemis;
- kursusehinne – eesti süsteemis;
- kooliastmehinne (12. klassi lõpus) – eesti süsteemis;
- õpilasraamatus – eesti süsteemis.

10.9. Valikkursuse hindamisel võib kokkuleppel õppejuhiga kasutada hinnangut „A“ („arvestatud“).

10.10. Hinnete parandamise kord

10.10.1. Üldjuhul puuduliku või nõrga hinde korral suulisi vastuseid, koduseid töid, ühe tunni ülesandeid ja tunnikontrolle järele ei tehta.

10.10.2. Õpilane on kohustatud sooritama tegemata kontrolltöö või sellega võrdväärse hindelise töö üldjuhul 10 koolipäeva jooksul. Järelevastamise konkreetne aeg lepitakse kokku aineõpetajaga, arvestades, et õpilane osaleb oma tunniplaani järgselt kõigis ainetundides.

10.10.3. Sooritamata töö tähistatakse märgiga „x“. Pärast 10 koolipäeva möödumist pole õpilasel õigust ilma mõjuva põhjuseta tegemata tööd enam sooritada ning tema hinne on „nõrk“.

10.10.4. Kui õpilane tunnis kaasa ei tööta või puudub põhjuseta, siis tuleb teema iseseisvalt omandada.

10.10.5. Kui õpilane on saanud suuremahulise või sellega võrreldava töö eest hinde „puudulik“ või „nõrk“ või puudub mõjuval põhjusel, võib ta hinnet parandada, kui teatab soovist õpetajale kahe nädala jooksul. Sel juhul lepitakse kokku hilisem järeltöö aeg.

10.10.6. Järeltööle lubatakse neid õpilasi, kes töö tegemise ajal on olnud sellel päeval haige, on olnud võistlustel, konkurssidel vms. Vajalik on õpetaja eelnev teavitamine.

10.10.7. Kui õpilane on puudunud koolist põhjuseta, siis ei pea õpetaja õpilasele järeltööd võimaldama. Tegemata töö hinnatakse hindega „nõrk“.

10.10.8. Järeltööd on võimalus teha üks kord. Järeltööd ja parandamistööd toimuvad õpetajaga eelnevalt kokkulepitud aegadel, mis ei lange kokku õpilase teiste ainetundidega. Õpilane on kohustatud kooli naastes osalema kõigis oma tunniplaani järgselt toimuvates ainetundides, vältides ainetundides mitteviibimist järelvastamise tõttu.

10.10.9. Kui õpilane ei ilmu aineõpetajaga kokku lepitud ajal järeltööd sooritama, siis ei pea õpetaja enam uut järeltöö aega võimaldama.

10.10.10. Kui kahe nädala jooksul ei ole sooritamata töö mõjuvate põhjusteta tehtud või õpetajale pole erandolukorrast teada antud, muutub

elektroonilises õppeinfosüsteemis märge „x“ hindeks „puudulik“ või „nõrk“ ja seda ei saa enam parandada.

10.10.11. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagiaat, hinnatakse vastavat tööd hindele „nõrk“ ning seda järele teha ei saa.

10.10.12. Õpilasel on võimalus mõjuval põhjusel kursusehinnet parandada kogu gümnaasiumi vältel. Vastava soovi esitab õpilane kirjalikult õppejuhile.

10.11. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted ja kord

10.11.1. Gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi kursuste kaupa. Õpilase tulemusi hinnatakse vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega.

10.11.2. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel, kusjuures:

- Kui õpilane on puudunud 30% või enam kursuse tundidest, hindab õpetaja koos õppejuhiga, kas puudumised on mõjutanud õpiväljundite saavutamist. Mõjuva põhjuse (nt spordivõistlused, õpilasvahetused, olümpiaadid, esindusüritused) korral tagatakse õpilasele võimalus õpitulemusi tõendada muude sobivate hindamisviiside kaudu. Vajadusel võib õpilane sooritada kursuse lõpus arvestusliku töö, mille tulemus arvestatakse koos kursuse käigus saadud hinnetega vastavalt eelnevalt kokkulepitud kaaludele. Mittemõjuva põhjuse korral võib õpetaja nõuda arvestusliku töö sooritamist kogu kursuse materjali kohta;
- õpilasele, kelle kursusehinne on „2“ või „5s“ („puudulik”) või „1“ või „6s“ („nõrk”) või on jäänud välja panemata, antakse võimalus vastata kogu kursuse materjal järele õppeperioodi jooksul aineõpetajaga kokkulepitud ajal. Kui väljapanemata kursusehinne jääb vastamata, loetakse antud kursuse teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“ või „6s“ („nõrk”).

- 10., 11. ja 12. klassi lõpetamiseks on vajalik, et kõik kursused on hinnatud vähemalt hindega „3“ või „4s“ („rahuldav“).
- Gümnaasiumiastmes viiakse õpilane järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Kõik kursuse-, aasta- ja kooliastmehinded pannakse välja viiepallisüsteemis.

10.11.3. Valikained võivad olla lõputunnistusel märgitud hinnanguga A (“arvestatud”).

10.11.4. Kokkuvõttev kursusehinne pannakse vähemalt kahe hinnatava töö põhjal, arvestades tööde kaalukust vastavalt õppekavas sätestatud õpiväljunditele. Hinde kujunemisel võetakse aluseks jooksvate hinnete kaalutud keskmine, mis peegeldab õpilase teadmisi ja oskusi. Käitumine, isiklikud eelistused või muud õpitulemustega mitteseotud tegurid ei mõjuta kursusehinnet. Piiripealsel juhul eelistatakse hinnet, mis toetab õpilase arengut ja tunnustab tema pingutust..

10.11.5. TSG saksakeelses osakonnas teisendatakse kursuse- ja aastahinded viiepallisüsteemi järgmiselt:

Saksa hinne	6	5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-	2+	2	2-	1+	1	1-
Eesti hinne	1	2			3			4			5					

10.11.6. Kui õppeaine kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kursusehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.

10.11.7. „Puudulik“ ja „nõrk“ kursusehinne kantakse elektroonilisse õppeinfosüsteemi koos aineõpetaja kommentaariga. Kommentaar kirjutatakse ka hindamata jätmise kohta.

10.12. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

10.12.1. Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hinded vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

10.12.2. Hinde vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

10.13. Õpilase järgmisse klassi üleviimine gümnaasiumis

10.13.1. Gümnaasiumi õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

10.13.2. Gümnaasiumis viiakse õpilane järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu, hiljemalt 31. augustil.